

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

A „Közöny“ hétfőt kivéve, naponként jelenik meg. — Ára lapjainknak helyben 7 frt, és pórtán négyszeri szétküldéssel hetenként 7 frt 12 kr. pp., naponkénti szétküldéssel 8 frt pp. — Felvételnek mindennemű hirdetése, melyek hasáb soráért 5 p. kr. vétetik. — Előfizethetni minden álladalmi postahivataloknál és a kiadó hivatalban Debreczenben. —

HIVATALOS RÉSZ.

RENDELET.

485. B. r. 8.
Feljelenített: miként a csatahelyek közelében eső vi-
dőkben epemirigy (cholera) mutatkozik.
Mint hogy pedig orvosi vélemény szerint e' kór fejlő-
désének oka azon körülményekben rejlik, merta' csatában el-
vérzettek testeinek eltemetésére kellő gond és óvatosság nem
fordított. Annál fogva rendelém:
1-ör. Hogy az illető kormánybiztosok és hatóságok azon
csatafőreken, hol az elesettek testeinek oly mélyen el-
ásva, hogy az ártalmas kigőzölés megakadályoztassék, azokat
rögtön vagy új és eléggé mély sírgödrökbe temessék el,
vagy legalább annyi földet hánnyassanak rájuk, hogy a' kór
tovább fejlődése megátalva legyen.
2-ör. Hogy a' kormánybiztosok és hatóságok azon esetre,
ha az események hatalma, a' kormányzásukra bízott helyeket új
csatának színterévé változtatná, a' sírgödrök ásatása és az el-
esettek temetése körül azon intézkedéseket, melyeket az egész-
ségnek minden ártalmas befolyástól megóvása igényel, lelki-
meretes gondossággal és szigorú pontossággal megtegyék.
Debreczen, máj. 18. 1849.
Belügyministerium részéről.

699. | m.
A' közalapítványi 's egyéb egyházi és tanodai pénztárakat
követelőleg illető adósságokról szóló kötelezvények eltövedé-
séből vagy idegen kezekbe jutásából eredhető károsulás eltávolí-
tása végett a' Közöny folyó évi 102. számában közzé tett ren-
delvény kapcsán mindazok, kik az érintett pénztárak irányában
magukat kötelezve lenni tudják, ezennel komolyan figyelmeztet-
nek: miszerint a' kérdéssé kötelezvények erejénél fogva, adós-
ságaik tökéjének vagy kamatainak leróvása tekintetéből, a' tör-
vényes magyar kormány alatt tetteleg létező alapítványi, tanodai
's egyházi pénztárakon kívül, fizetni senkinek se merészkedjé-
nek; — ellenkező esetben nemcsak törvénytelenül lefizetett pénz-
zeiket elvesztendik, hanem egyszersmind honarukól gyanánt te-
kintetvén, szigorúan fognak büntetvén.
Debreczen, 1849. évi május 17.
Horváth Mihály,
vallás 's közoktatásügyi minister.

1367. Ig.

RENDELET.

Honarulás-büntetéssel terhelt Hám János esztergami ér-
sek, és Scitovszki János pécsi püspök javainak elfoglalása az
álladalom részére megrendeltvén, az illető hatósági elnökök
és kormánybiztosok oda utasítottak: hogy hatóságuk kebelé-
ben e' honarukról minden javainak zárlati biztosítása iránt, ad-
dig is míg a' pénzügyministerium az összeírásra, és kezelésre
nézve a' teendőik iránt rendelkeznek, haladék nélkül közzé in-
tézkedjenek.
Debreczen, május 17-én 1849.
Igazságügyimister,
Vukovics Sebő.

1372 | Ig.

Hevesmegye az ellenséges seregek benyomulása miatt fel-
függasztva volt törvénykezési és polgári ügyeknek az illető bí-
rák előtt ismét leendő folyamatba vételét, illetőleg megkezdését,
f. 6. junius 11-kére határozván, ugyanez, nevezett megye
felterjesztése következtében közhírre tétetik. Kelt Debreczen-
ben, május 18-án 1849.
Az igazságügyi ministerium által.

RENDELET.

541.
Tapasztalván, hogy több egyének, kik a' magyar seregben
mint főtisztok szolgáltak, 's részszerint tiszt rangjukról ön-
kéntesen lemondottak, rész szerint pedig törvény útján főt-
tisztátságaikról megfosztattak, még most is, miután megszűntek
tisztok lenni, a' szolgálatban levő honvédtiszteket illető egyen-
ruhát viselik. Ezennel rendelém, hogy semmi szín alatt ezután
azt ne merészeljék tenni, mert ellenkező esetben befogatással sem
mulasztandom el attól eltiltani.
Orsz. hadi főparancsnok
Kiss Ernő, altábornagy.

23. p. m.

Tudásul.

A' pénzügy-ministerium hivatalos teendői háborítatlan
munkálkodást igényelvén, hivatalos értekezésekre inentül na-
ponként a' délelőtti 11 's délutáni 2 óra közti időt tűzőm ki;
magán ügyekben pedig látogatásokat naponként, hétfőt 's csü-
törtököt kivéve, szinte délelőtti 11 's délutáni 2 óra közt fo-
gadandok.
Felvilágosítások magán ügyekben a' pénzügyministerium
irodájában naponként csak délelőtti 11, 's délutáni 2 óra közt
adatnak.
Debreczen, máj. 13. 1849.
Duschek Ferencz,
pénzügyminister.

KINEVEZÉSEK.

C | t. 2018 sz.
Kinevezetnek a' honvéd tüzérséghez hadnagyokul: Tsik
Antal, Pankuch Gyula, Sztávác József, Lovas Abrahám, Fábri
Sándor, Fülesey Kálmán, Stann Jakab, Blasch János szekerész,
Weisz József, röppentyű karhoz, Zsarnai János tüzemester.
Május 16-tól számítandó rang és illetményenyl.
Debreczen, máj. 19. 1849.
A' helyettes hadügyminister távollétében,
Répásy Mihály, tábornok.

Az igazságügyi ministerium rendelete folytán, Magyaror-
szág függetlensége 's az april 14-ki határozat iránti ünnepélyes
hódolatokat kijelentették: Hajdunánás városa tanácsa, Vá-
mos-Pircs város tanácsa, H. Szoboszló város tanácsa,
Mármaros vármegye törvényszéke, a' Hajdúkerület
polgári 's fenytő törvényszéke, a' kolosvári rögtön itélő
törvényszék, Felsőbánya város törvényszéke; 's az aradi
váltó törvényszék. Kelt Debreczenben május 19. 1849.
Igazságügyi minister
Vukovics Sebő.

NEVVÁLTOZTATÁS.

459 | B. szám.
„Ferdinandsberg“ helység birtokosai azon helység nevét
„Bemhegy“re kívánják átváltoztatni, mely kérelmet a' belügy-
ministerium annál szivesebben teljesít, mert ez által emléket
örökíti hazánkban Erdély megmentőjének.
Debreczen, máj. 19. 1849.
Belügyministerium.

ADAKOZÁSOK.

N.-V. a r d ról. N.-Harsány főbírája Gergely János, hogy
örzétet a' haza eránt tettelegesen is behoznyithassa, ujoncz ál-
lítás alkalmával, egy, pénzen fogadott 4 évre szolgáló ujonczot,
a' kivántakon felül adott a' hazának, magának alkalmas fia nem
lévén éljenek az illy buzgó hazafiak!
H. 1409.
A' sérült honv. ápolására N.-Károly város lakosai követ-
kező tárgyakat adományoztak u. m. 324 i., 378 g., 89 lep., 197
tör. kendőt, 73 faslit, 63 zsebkendőt, 1 börpök, 13 párnahajat,
4 pár. hajjal és tollal, 27 és fél rőf vászony darabot, 29 d. kap-
czának való, 340 font tépetnek való rongy, 20 font tég., és
mindezeken kívül 106 ft 44 kr pp., mely összeg a' női egylet
pénztárába tétetett le. N.-Károly város honfi keblü polgárai kik
a' fent elősorolt adományozáshoz résztvevőleg járultak a' haza
hálás köszönetét, méltán kivívták, vegyék tehát ezért az egész-
ségi osztály hálás köszönetét.
Debreczen, május 11. 1849.
Flór Ferencz,
hadügyi egészségügyi osztályfőnöke.

1406 | H.

A' nádudvari nemzeti Casino a' sérült honvédek részé-
re 40 pfrtot ajándékozott, mely összeg az osztálynak, Mol-
nár Ferencz casinói elnök által át is adatott. Valamint Bihar
megye Mihályfalva helységi birtokosok színté, a' sérült hon-
védek részére 10 pfrtot adakoztak. E' nemes részvétből ke-
letkezett adakozásért, vegyék a' nevezett casinói egylet, ügy-
színté az említett helységi birtokosok, a' haza és sérült hon-
védek nevében, a' h. ügyi egészségügyi osztály hálás köszönetét.
Flór Ferencz,
hadügyi egészségügyi osztályfőnök.

14204

Komáromi József, csanádi önkénytes z. alj főorvosának
ide tett felírása szerint a' makói kórház számára Karácsonyi
Manoné asszony 10 pfrt, és 30 font tégést; Keményi József
15 pfrtot, 1 madracot, és 2 párnát ajándékoztak; ezenfel-
ül az utóbbi a' sebesült honvédeket naponta látogatja. Nem
fogja feledni a' haza azon honfiak és leányok neveit, kik a'
harcafiak iránt illy részvevő ragaszkodást nyilvánítanak. Most
pedig a' hadügyi egészségügyi osztály e' nemes tettekért szíves
köszönetet szavaz.
Flór Ferencz
egészségi osztályfőnök.

1424 | H.

Kohányi András nyírbátor, és Lázár György miskolci
gyógyyszeres urak, a' sérült honvédek számára szép mennyi-
ségű gyógyszereket ajándékoztak. Ezen a' haza ügye iránti
buzgalomból keletkezett meleg részvétért, vegyék a' neve-
zett gyógyszerész urak, az őszves magyar hadsereg nevében
a' hadügyi egészségügyi osztály hálás köszönetét.
Flór Ferencz,
hadügyi egészségügyi osztályfőnök.

1428 | H.

A' berettyó sz. mártóni helvét hitvallású hívek, a' ha-
za védelmezésében megsérült honvédek részére 5 frt 4 kr.
p. pbeni összeget, úgyszínté a' misztófalusi ref. lelkész, az
ottani nők által készített 5—6 font tégést küldöttek a' had-
ügyi egészségügyi osztályhoz, mely nemes részvétért a' haza
és sebesült honvédek nevében hálás köszönet szavazatik.
Flór Ferencz,
egészségi osztályfőnök.

14,635 | H. 1454.
A' derecskei tábori kórház parancsnoksága szerint, ezen
kórház részére Bicskéről és H. Bagos helységeiből, következő
tárgyak adományoztattak u. m. Szőke Józsefné 1 lepedőt, két
vankost, 1 paplant, 1 törülközőt, 1 szalmazsákokot, 1 csomó
rongyot. Széplaky Sándorné 1 gatyát, 1 törülközőt.
Továbbá; Juhász Mihályné 1 lepedőt, 2 vankost. Névtelen
1 lepedőt, 1 vankoshéjat.
Melly nemes részvétből keletkezett adakozásokért e' lel-
kes honpolgárnőknek, a' sérült honvédek nevében, a' had-
ügyi egészségügyi osztály részéről, hálás köszönet szavazatik.
Debreczen, máj. 17. 1849.
Flór Ferencz,
egészségi osztályfőnök.

H. 1410.

Várallyai Katalin és Emilia a' tábori kórházak részére 3
font tépetet, 6 sebkötőt, 6 törülközőt — az ujonczok részére
pedig két pár új fehér ruhát ajándékoztak. Ezen részvétökért,
vegyék a' lelkes nők a' haza 's szenvedő harczfiak nevében a'
hadügyi egészségügyi osztály hálás köszönetét.
Kelt Debreczen május hó 11-én 1849.
Flór Ferencz,
egészségi osztályfőnök.

HADI TUDÓSÍTÁSOK.

7183.

Bem, altábornagy 's fővezér, orsovai főhadi
szállásáról május 16-ról 1849, következő tudósít-
ást küldött a' kormányzóhoz:
Különös szerencsémnek tartom kormányzó urat arról érte-
síteni, hogy isten segítségével sikerült nekem Magyarországnak
Bánátot nagy áldozatok nélkül visszaszerezni. Kozeledésem-
re az ellenség mindenütt megfutott, annyira 's olly gyorsan,
hogy azt el sem érhettem; Orsovát pedig lövés nélkül elfoglal-
tam. A' nép minket mindenütt jóváreményesen fogad, mert tudják
a' karán-sebesiektől, hogy csak javukat ohajljuk.

Az ellenség erős volt, ereje mintegy 14000 emberből 's
40 ágyúból állott, ez éjjel hagyta el Orsovát, 's Szekela-klado-
vára ment Oláhországba; én a' török basához küldött levelemben
ezen átkelés ellen protestáltam és őt a' népjog tiszteletben tar-
tatására és ennek értelmében az átkelt sereg lefegyverzésére fel-
szólítottam.

A' sereg, mellyet Bánáttól kivertem, Puchner régi had-
seregéből, temesvári őrség egy részéből, 's két zászlóalj vég-
vidéki katonából állott. Ezen szerencsésen nép egész erejét
már kiszívta az ellenség, mert minden hadi szolgálataira alkalmas
főruát magával vitt, csak öregeket, asszonyokat 's gyermeke-
ket hagyván hátra.

Kötelességemnek ismerem kijelenteni, hogy ezen működés-
semben Perczel tábornok erélyes 's szíves segédkezet nyújtott,
nem említem bátorságát 's haditehetségét, mert ezek ismerete-
sek; nála nélkül ezen működés nem végeztetett volna el olly
gyors sikerrel.

Még csak Temesvárt kell elfoglalni; a' vár már olly jól van
körférvéve, hogy onnét a' várőrség többé ki nem jöhet, legfeljebb
a' maga megadására. — A' várőrség kirohanást kísérté, hanem
az az általam ott hagyott sereg által visszaveretett, — ugy gon-
dolom, illy kísérletekkel jövőre óvakodni fog. — Az ellenség
visszaverésénél különösen Perczy alezredes tüntette ki magát;
ezen visszaveretés eredménye: a' várőrség tökéletes demoraliz-
ációját fogja előidézni. Küldöttem a' várba 15 fogolyt, kiket Or-
sován fogtam el, hogy lássák azok sorsát, kiknek a' várt kellett
volna felszabadítani; ugy vélem, hogy ez a' vár megadását csak
siettetni fogja.

Hajnik Pál, ministerelnök urat Pestről máj.

17-ről többek közt következőleg tudósítja:
Ma Görgei Armitól érkezett tudósítás, mellyben jelenti:
hogy Vogl szökik, hogy a' bányavárosok nincsenek többé fe-
nyegelve.

Ugyazon tudósítás nyomán az oroszok mintegy 2000en,
nagyobb részt kozákok, csakugyan beütöttek Árvába, egész
Tratyináig, nyomultak elő; ott tudakozódtak, hogy mennyire
van még a' magyar határszél; 's midőn értésőkre adatott, hogy
ők már mintegy 4 mérföldnyire vannak Magyarföldön, konyeret
's marhát requirálván, tüstént visszavonultak Árvából.

NEMZETI GYÜLÉS.

CLVIII-dik ülés a' képviselőházban május
18-án d. e. 10 ór. Elnök: Almási Pál.
Olvastatik a' mult ülés jegyzőkönyve.
Tóth Lőrincz: Én nem vettem vissza az indítványt,
hanem tulajdonképp oda módosítottam, hogy méltóztassék a' ház
határidőt kitűzni a' tárgyalásra (helyes).
Olvastatott tovább a' jegyzőkönyv, mellyre nézve több ész-
revétel nem volt.

Előnk: A mai jegyzőkönyvet Hunfalvi Pál viendi. Beutamatom a t. háznak Görgei Arthur tábornoknak Borsod megyei dédesi kerület által történt megválasztásáról szóló jegyzőkönyvet. (Tetszés.) Szinto Balásházi Józsefnek Zemplén megyei helmezi kerület által lett elválasztásáról szóló jegyzőkönyvet; — szokás szerint az igazoló választmányhoz fognak áttétetni — Békés megyében keblezett vári közönség folyamodik, hogy a közös legeltetés és az ugy nevezett paradicsom nevű földek, mellyek az uraság által elfoglaltak, neki adassanak vissza. — Bihar, bereg, bősziroményi lakosok a Csáki család ellenkezett urbéri peróket a királyi táblától az országgyűléshez kéri áttétetni. — Diószeg városa közönsége a kocszmáltási jog iránt folyamodást intéz a házhoz. — Ezen folyamodványok a kérvényi választmányhoz fognak utasítani. Múltóztatnak emlékezni a t. képviselők, hogy Demeter József képviselő folyamodása már többször fordult meg a ház előtt, de ő mindannyiszor vissza utasítottán, nem igazoltatott. — Most ismét ad be egy folyamodást, mellyben okadatolag igazolja azt, hogy ő Csányi erdélyi kormánybiztos által eleinte mint kormánybiztos, később pedig mint elemzési biztos alkalmaztatott folytonosan. Tehát méltóztatnak e tekintetben nyilatkozni, hogy az igazoló választmányhoz adassék-e vagy ne?

Halász Boldizsár: Demeter József azok közé van számítva, kiknek 15 nap engedtetett a megjelenésre, vagy távol létük okainak igazolására, különben kilépett tagokul fognak tekinteni. Ez a határozat; ezt alkalmazni kell; mert 15 nap alatt sem meg nem jelent, sem nem igazolta magát, nem látom át miért utasítanak az igazoló választmányhoz, mert ha tiszter is kerül az igazoló választmányhoz, nem mondhat egyebet, mint hogy marad előbbeni véleményem mellett.

Dobolyi Sándor: A dolog nemcsak ott áll, hogy Demeter József egyszer már kitöröltetett, hogy 15 nap alatt meg nem jelent, hanem adott be egy kérelmet, melly által kívánja magát igazolni, de elejét, a második ismét kérelem járult a ház elébe és adatait beadta, de akkor is elejtetett; és most harmadszor ismét adatokkal áll elő. — Előbbi az következik, hogy a még hátra levő képviselők is ötször hatszor fogják követelni igazoltatásukat. — Tehát midőn már háromszor kimondott a határozat, 4-er no utolsó meg a dolog, mert az által örökös igazolásoknak nyitunk kaput.

Dedinszky József: Nem vagyok azokkal egy véleményben, kik előttem szólottak. — En nem veszem azt, hogy ki van mondva a határozat, mert a határozatnak alapja hibás volt. Ha az illető bebizonyítja azt, hogy ő ugy volt kiküldve, akkor a ház nem ítélt el és nem volt joga azon határozatot hozni, hogy 15 nap alatt magát igazolja, természetesen következik az, hogy az azon alapon hozott határozat nem igazságos. Annál fogva én ohajtanám azon folyamodást felvétetni, és ha fel fogja világosítani azt, hogy ő kormány megbízásban működött, akkor mi nem adhatunk neki 15 napot, mert folytonos működésben volt; — a 15 napokra nézve volt kifizetve, kik vagy betegség vagy egyéb akadályok által magokat nem igazolhatták. — Vegyük fel a folyamodást.

Tallian Ede: Tudjuk, hogy volt a posta-rendszer kezelve Erdélyben, két hétig sem kaptunk újságot Kolozsvárt, annyival inkább nem kaptunk Demeter, ki a Székely földön volt. Ennek következtében, ha a ház meghozta a rosz szabályt, attól el lehet állani, és ezen folyamodást kívánom áttétetni az igazoló választmányhoz.

Román Ferencz: A mik a folyamodványban előadnak, azok nem ukaj előtünk, s azon védelem sem új, hogy Demeter József kormányi biztosi minőségben működött. A meg nem jelent képviselők iránti határozat tárgyalásakor a kormány mind azoknak névjegyzékét beadta, kikről az, hogy kormánybiztosok voltak, előtte tudatott; sőt midőn Demeter József folyamodványa fogott a szőnyegen, tudatott a ház előtt az is, hogy ő Csányi által kormánybiztosnak alkalmaztatott. De a ház akkor azon nézetből indult ki, miképen még az, hogy Demeter jóval a megjelenésre tüzött határidő előtt kormánybiztos volt, és az, hogy azután is a kormány által némely végzendőkkel megbízott, nem elégséges arra, hogy ő igazoltnak tekintessék, mert a két alkalommal teljesített kormánybiztossági foglalkodások közt oly nagy időköz volt, hogy az alatt semmi kormányi eljárásban idejét nem töltve, mint képviselő a nemzetgyűlés határozatát a megjelenésre nézve tudnia, és annak eleget tennie lehetett is, kellett is. Minál fogva a megbízás az igazolásra elegendő oknak nem vettett, hanem Demeter a nem igazoltatott közé soroztatott. Most nem látok újabb alapos okot, mellynek fogva az előbbeni határozattól eltérni lehetne. És ha csak az új választás iránt tett intézkedésekkel zavart okozni, az előbbeni határozatnak alapos okok nélküli változtatásával következtetésbe jutni nem akarunk, s ha csak nem kívánjuk, hogy csak azért, mert valaki több ízben folyamodik, a nélkül, hogy az ellenkező végzésnek szüksége fenforogna, a ház határozata változás alá esvén, az által a ház tekintete is csorbát szenvedjen, most is azt hiszem, hogy Demeter Józsefet többé igazoltnak nem tekinthetjük. Már pedig ha a folyamodványt az igazolási választmányhoz áttételnék, mintegy azt kellene elvlege megismernünk, hogy még lehet eset, a midőn a bizottmány Demeter Józsefnek igazolását is véleményezheti, s a ház ötöt igazoltnak tekintheti. Minthogy tehát a bizottmány az igazolást nem véleményezheti, s a ház Demeter igazoltnak el nem fogadhatja, véleményem szerint Demeternek nem marad más módja, mint magát új választás alá bocsátani, nekünk pedig nincs egyéb teendőnk, mint kimondani, hogy a folyamodvány többé tárgyalás alá sem vételhetik, és azért en azt az igazolási bizottmányhoz kiadandónak nem is tartom.

Palóczy László: Dobolyi Sándor igazoló választmányi jegyzőnek igazsága van. Ha valami olyas volna azon folyamodásban, mi a ház előtt még meg nem fordult, én is azt mondanám, adjuk az igazoló választmányhoz; de miután az igazoló választmány véleménye folytán kihagyott, újabb folyamodása ismét kihagyott, és ismét adott be egy folyamodást elnökségem alatt, ugy documentálva mint ez van, t. i. azt mondta, azért nem jöhet, mert elemzési biztos; másoknak is volt itt bizonyoságlevelök, és a háznak bejelentett, de el nem fogadta, most is következtetésnek kell lenni a háznak, és a folyamodást ki nem adhatja az igazoló választmány. Méltóztatnak arra figyelmeztetni, hogy sok levelek elmentek az illető kerületekhez, hogy válasszanak más képviselőt; több helyeken már választottak; több helyeken most vannak a választások köztülében, mégoda zavar lesz abból, ha a kerületek más választanak, mi meg igazoljuk a régi követet? Ha érdemesnek találja magát az illető, és szeretik választói, választassák meg magát újra.

Boér: Magam is egy véleményben vagyok az előttem

szólt Palóczy L. képviselő társunkkal annyival inkább, mert azon választó kerülethez, honnan Demeter József volt kiűzve képviselőül, a választás iránti rendelet már megküldetett. Ha a ház visszahúzná előbbeni határozatát, s ez uton akarná magát az érdeklött folyamodó igazolni, nagy zavar idéztnék általa elő. Azt gondolom, igen kevés fáradságba kerül Demeter Józsefnek magát ismét elválasztatnia, különben is megtörténhet, hogy épen e napokban fog az új követválasztás megtartatni. E szempontból én sem kívánom a folyamodó levelet felvétetni.

Kovács Lajos: Az előttem szólt két képviselőtársam vélekedésében egyáltalán nem lehetek, mert én a képviselőház végzésének végrehajtását egyáltalán nem érhetem oda, miszerint lehetne reá eset, hogy azokat illetőleg, kikre nézve az igazolás fenhagyott, a kerületek új választásra utasítottak volna. Ha ez történt volna, (közbeszólás), méltóztatnak megczafolni, én igen elfogadom az okokat. Felfogásom szerint az illető illy kerületekhez az új választás iránti utasítás el nem menthet. Nem állhat tehát Demeter József nézve az állítás, mert részre az igazolhatóság fenhagyott. De méltóztatnék a t. ház arra is ügyelni, hogy a mikor a következtetésről fél, épen maga következtetését ne kövessék el. Emlékeztetem a t. házat, hogy épen a múlt ülésben felhozott egy követőtársunk igazolási kérdése, ki kimutatta azt, hogy a hozzá intézett felszólító levél csak május 4-én került a debreczeni postáról kezébe, okadatolva levén az igazoló választmányhoz utasított. Ha a határozat oda értelmezzük, hogy magát az illető igazolja, azonban 15 nap alatt erről semmit nem tudott, meg nem kaphatta a felszólító levelet, vagy a Közlönyt, képtelenségnek tartom, hogy 15 nap alatt a határozatnak megfelelhessen. En tehát különbséget látok, és méltóztatnak megengedni, hogy kimondjam nézetemet különösen ezen követőtársunk iránt. Kik Erdély viszonyait tudják s ismerik Demeter Józsefet 1834-ik év óta. (Zaj. Közbeszólás.) Méltóztatnék a kinek tetszik, ellentmondani, én elmondom nézetemet, — a mihez jögom van, és a mire nézve magamat épen Demeter József irányában kötelezve érzem. Demeter József Háromszékből volt követ, az erdélyi országgyűlésekben átörhellen büszséggel; Demeter József a veszélyes időkben mint kormánybiztos bocsátott haza Háromszékbe. (Néhányan: nem inuen.) Mindig országos megbízatásban működött Háromszéknek a földjén, a mely Háromszék az ellenséget soha a maga területére nem bocsátotta; tehát, ugy áll előtünk, hogy sem praesumptio, sem gyanu, mi szerint az ellenségnek szolgálatot tett volna, és így követek is tisztak, mint kik mindég kormánybiztosi minőségben működtek; míg ellenben Háromszék az ellenség által elzárva levén, oda a posta nem járhatott. Ha irományai az igazoló bizottmányhoz kerülnek, következtetésnek nem követik el, de ha másképp intézkedik a ház, meglehet, határozatunknak érvényét veszítünk, de kimondom nyíltan, hogy igazságtalanságot követünk el. En tehát azt akarom, hogy lassuk előbb adatait, aztán ítéljük felette.

Zeyk József: Jelenleg nem lehet arról kérdés: Demeter József igazolassék-e vagy nem; kérdés csak arról lehet, Demeter J. folyamodása az igazoló választmányhoz utasítatik-e vagy nem? Ha ezen elvből indulunk ki, akkor vélekedésem szerint a mondott legerősebb indok is, t. i. hogy azon törvényhatóságba, honnan Demeter J. követnek elválasztott, elment a rendelet más követ választása végett, s ha Demeter Józsefet igazoljuk, zavart okozna, ez is megszünik indok lenni, mert nem arról van most szó igazoljuk-e vagy nem, hanem arról hogy a beadott irományokat megvizsgáljuk-e vagy nem? Hát ha azon irományokban a legerősebb indok van megczafolva, t. i. azt nyilatkoztatja ki, azon törvényhatóság, hogy ő neki más képviselő nem kell, megtartja a régít? és pedig ez nem praesumptio, ez az irományokban beat van. Annál fogva azt gondolom minden esetre, hogy miután szó lehet arról, hogy azon rendelet, mellynek következtében az illető kerület felszólítottik, nem érkeztetett hozzájuk, s miután a törvényhatóságoknak olly kijelentés lehet az irományok között, miszerint ők más követet választani nem akarnak, azt hiszem, folyamodását egyszerűen elvetni nem lehet, hanem át kell adni az igazoló bizottmánynak, vizsgálja meg az irományokat s adjon iránta véleményét.

Pap Zsigmond: En nem mint Kovács Lajos, ki a multból akarja következtetni, hogy ezt vagy amaz igazoltnak tekintik, hanem onnan indulok ki, hogy a midőn a categoriát felállítottuk, kimondottuk, hogy azon képviselőknél, kik kormányi megbízatásban vannak, nem szabunk határidőt, hanem őket az igazoltak közé soroljuk. Kérdem: Demeter József miként áll? Miután ő bebizonyította, hogy kormánybiztosi minőségben működött, s mint elemzési biztos hosszas szolgálatot tett, kivánonom előbb az igazoló bizottmány által megvizsgáltatni, alapos-e oka folyamodásának vagy nem, s akkor ítéljük felette. Ha azt gondolom, hogy a t. ház tagjai összesen és egyenként csálhatatlanok, nem szólnak, hanem miután tudom, hogy leginkább a bírói eljárásban nem annyira a pillanat heve vagy szeretet és gyűlölség szerint, hanem ex allegatis et probatis kell itélni, ha bebizonyítja, hogy ő kormánybiztosi minőségben működött, csak azt mondom, hogy Demeter azért, hogy a kormány által küldetett s a háznak ez be nem jelentett feledékenységéből, e miatt követ lehet. Kivánonom, hogy irományai az igazoló bizottmányhoz utasítsanak.

Bethlen János: A következtetések legveszedelmesebbikébe esünk, ha mi az igazságot szemünk előtt nem tartva, az illetőket jogaik bebizonyíthatásáról is elzárunk. En a multkor is felszólaltam az iránt, hogy ha az ollyan embert, ki eleitől fogva mindig tulajdon kormányunk által bízott következtében van távol, kihuzzuk a képviselők sorozatából, a legnagyobb igazságtalanság követetik el. Azonban miután már megtörtént, ezt helyre hozni csak az által lehet és csak ugy mutathatjuk meg, hogy igazságosak vagyunk, ha most megengedjük azt, hogy Demeter József irományai, igazolhatása tekintetéből, az igazoló bizottmányhoz utasítsák. — Mi a multját illeti: én arra nem igen sokat adok, kinek milyen volt a multja, mert valamint senkinek dicsősége nincs a multban, ugy gyalázata sem lehet abba, hogy miként viselte magát! En Demeter József multját nem akarom vizsgálni; de az bizonyos, hogy ő jelenleg a legveszedelmesebb körülmények között szolgált a hazának.

Berzenczey László: Soha sem hittem azt, hogy a discussiók azon tőrre menjenek át, miszerint azon képviselők, kik az igazoltak sorozatából kinaradtak, meg vannak bélyegezve. En ezen stempelt az illy képviselőkre nem akartam egyszerűen reájuk süttetni. És én untam azt, hogy valahányszor az erdélyi képviselőkről volt szó, örökké hosszas discussió folyt felletik; mondom, én mint erdélyi, valójában mindannyiszor résztvettem az egészben. Hiszen, ha Demeter József egyéniségéről

kell szólni a róla dicséret elegendő tartani. En leszek a legelső a ki ötlet a legnagyobb dicsérettel halmozom el; hanem csak azt vagyok bátor mondani, hogy nem áll az, mit Kovács Lajos képviselő mondott; mert Demeter József nem volt egyszerűen kitörölve a képviselők közül; s hogy ő kaphatta s meg is kapta a 15 napi határidő tudósítást és így a postán el is kellett ennek hozzá jutni, abból is megtetszik, mivel Demeter József már kétszer adta be igazolási irományait, és így már kétszer jelentette magát. De továbbá én azt reményteltem, hogy Demeter József megtudva az igazoltak sorában nem létét, miután különben is otthon levő, azt fogja mondani kerületbeli választónak: „halljátok választóim! a dolog így áll, a képviselőház határozata szerint én az igazoltak között nem állok, hogy miután hosszas discussio ne kerekedjék, válasszatok meg újra követeketül.“ És én csudálkoztam Demeter Józsefen, megvallom, midőn meghallottam, hogy az ügy feletti eldöntést ide utasítja, holott mint otthon levő, magát ismét elválasztathatja; én azt hiszem, ötlet ismét elválasztatni, s e mellett a képviselőház is következtetés maradna határozatához. Szavazok oda, hogy ne tegyen a képviselőház minden erdélyi követekre nézve kivételeket.

Előnk: Kellő tájékozás végett bátor vagyok a képviselőházat felvilágosítani, miben áll ez a dolog. Méltóztatnak arra emlékeztetni, hogy a mint Halász Boldizsár képviselő is felolvasta, 15 nap volt adva az igazolásra. A levél az elnökségtől elment s felszólítottat benn Demeter József, hogy magát 15 nap alatt igazolja. Erre egy folyamodást küldött a képviselőházhoz, mellyben minden okadatolás nélkül azt nyilatkozta, hogy ő Erdélyben folytonosan mint kormánybiztos működött. Ezen folyamodást a ház az igazoló választmányhoz utasította, s ennek következtében hozta april vége táján azon határozatot, hogy mivel igazolását elegendőleg nem indokolta, marad a ház előbbeni határozata mellett. Most a dolog igen tisztán áll, ő indokolva adja a ház elébe ez uttal irományait, Csányi László országos t. h. biztos hivatalos levele is hozzá van mellékelve, s kéri igazoltatását. — Előttem szólt képviselő Boér szavaira pedig csak azt jegyzem meg, hogy a folyamodó képviselő helyett más képviselő választásra nincs új választás rendelve, hanem csak annyi van határozva, hogy magát 15 nap alatt igazolja. Méltóztatnak határozni felette, a dolog most már tisztán áll, az igazoló választmányhoz kívánják-e tenni? (Igen.)

Palóczy László: Több eset is fordul elő a jegyzőkönyvben, a hol a folyamodás indokolva volt, mégis elvetetük, s az illető kerületet új követválasztásra utasítottuk.

Buda Sándor: Ha Demeter József tökéletesen elmozdított s az igazolt képviselők közé nem soroztatott, ekkor a ház az illető kerületet, mint Palóczy képviselő társunk érintette, új követválasztásra utasította, tehát a keleközhető zavarok elhárítása tekintetéből az irományokat ekkor nem szeretném az igazoló választmányhoz utasítani; hanem, ha részére az igazolás fenmaradt, kivánonom, hogy az irományok az igazoló választmányhoz mindenesetre áttétessenek. (Szavazzunk!)

Előnk: Ha a felirt képviselők elállanak szavaiktól, kitűzöm a kérdést? (Elállnak.) A kérdés az lehet: Demeter József képviselő folyamodása az igazoló választmányhoz utasítatik-e vagy nem? Tehát azok, kik oda akarják utasítani, méltóztatnak felállani. (Többség.) A többség az igazoló választmányhoz utasítja.

Dobai Hugó képviselő, kinek határidő igazolhatása végett nincs engedve, hanem a képviselők sorozatából egyszerűen kitöröltetett, folyamodással járul a ház elébe, mellyben azt nyilatkoztatja ki, hogy ő Pestről sem szabadsággal távozott el, hanem mint kormánybiztos ujonczállítás körül működött, s a mikor még ezen működését be sem végezhette, 200 ujoncot ki is állított, ekkor az ellenség által el volt utja zárva és ő magát, minthogy a Közlöny az alatt soha kezében sem volt, nem jelenthette, nem is tudhatta az igazolásra kitűzött időt. — Méltóztatnak az igazoló bizottmányhoz utasítani? (Nem lehet, ki van már törölve.)

Angyal Pál: Midőn martius hó 1-je kitűzetett a jelen nem levők megjelenésére, voltak ollyanok, kiknek 15 nap engedtetett a maguk igazolhatásukra. Ezen 15 nap ötszörösen is eltel, mégis sokan közülök sem meg nem érkeztek, sem nem igazolták magukat. Ezekre nézve kivánonom a határozatot hitelesíteni, hogy azok a képviselők sorozatából kitöröltetnek, s az illető választó kerület más képviselő-választásra utasítottik. (Helyes!)

Előnk: Ez új indítvány; előbb Dobai Hugó folyamodása felett méltóztatnak határozni.

Halász Boldizsár: Dobai Hugóra nézve világos határozata van a háznak, ő egyszerűen az igazolhatók sorából ki van törölve; róla többé szó sem lehet.

Dedinszky: Épen azon körülmény áll itt elő, mint az előbbeni alkalommal, t. i. hogy a ház határozatainak alapja hibás. — Ő kormányi kiküldetésben volt, mint személyesen nekem arról tudomásom van. Kérem tehát a házat, méltóztatnék az igazoló választmányának kiadni, melly meg fogja vizsgálni, hogy kiküldetése folyvást tartott-e vagy nem?

Előnk: Arranézve, mit Dedinszky képviselő ur mondott, felvilágosítást kívánok adni: nem lehet a két esetet összehasonlítani, mert itt új választás van már rendelve, és nincs 15 nap adva igazolhatásra nézve, amott pedig volt 15 nap adva.

Berezdi István: Azt gondolom, minden végzésnél azon clausula „salvo errore“ ben értetik, nem tudom, hogy ezen esetben fenforog-e az vagy sem? — Nekem nincs tudomásom a dologról, de ha az áll, mit az előttem szólt előad, hogy megfelejtkezett a kormány és a képviselőház, hogy Dobai mint kormánybiztos működik, akkor nem tudom az igazsággal megengedtetni, hogy kizárattassék; mert azért van az igazoló választmány, hogy mutassa meg, ugy van-e a dolog, mint előadott, ha ugyan akkor fel lehet menteni, ha nincs ugy, akkor a ház határozhat; hanem azért, hogy ezen testület valakiről elfelejtkezett, azt kizárni, az igazsággal meg nem egyez. Azért kivánonom, hogy az igazoló választmányának adassék ki, véleményadás végett, áll-e az Dobai Hugóra nézve, mi itt előadott vagy nem?

Pap Zsigmond: En egyszerűen az igazoló választmányhoz kivánonom ezt utasítani, 1-ór azért, mert a mint értősemre esett, aprilis 22-én vonult ki Zárszegyéből az ellenség, tehát sokkal később mint a háznak határozata keletkezett, melly azt tartja, hogy a ki a kitűzött időre meg nem jelenik, az kitöröltetik. Dobai kormánybiztosi minőségben működött, és azt állítja, hogy ujonczokat állított ki, és miután az ellenségtől be volt kerítve meg nem jelenhetett. Tehát mind ezeknek kimutatására

valljo
mány
azon
véleke
az új
meg r

völe n
ki a r
és ne
nem le
mint h
vá ak
nemes
Ezen
kinek
töztöt
sok v
óta má
ő bizt
jelent
igazol
helne
kimon
a hata
mányh
igazsá

lasztn
va a h
Nem s
dolog,
t. i. m
rülme
ujoncz
vagyu
mányb
szabad
Schlick
és el a
megsza
arban k
ki, han
sem jel
dulnak.
a hajb
csőség
ő pedig
akar v
nem ki

lőnek t
vagy n
utasita
ség tek
képv. u
hozzá
Felső
mél: S

ditvány
lamelly
ben, ho
azok h
nem lát
ditvány
ugyanis
nem jel
selőház

engedv
képvise
s már
ezen ha
lektezt
helye: e
mellyet
hanem r
zat efc
helyes l
szöri fo
tam, én
lom tek
akár az
neveit,
szóalita
sen mot
elteltvé

E
közlebb
kik azok
(Helyes
lés és a
nek, va
s Abau
Torda,
nok meg
közönsé
méltózt
nos felk
szik, mé
kinteni
nak jel
domásul
Béla ké
további

nécs pé
egészsé
használ
adatik.)
kér. (M
kiszitit
(Megada
biztosul
ván el,

valljon igazak-e vagy nem? kívánom, hogy az igazoló választmány adjon jelentést, akkor határozhatunk. Mi azt feleli, hogy azon kerület oda van utasítva, hogy új választást tegyen: azon vélekedésben vagyok, hogy mind addig fel kellene függeszteni az új választást, míg az igazoló választmány újlag a dolgot meg nem vizsgálja.

Martinček: Mi ezen tárgyat illeti: röviden elmondom véleményemet. A ház egyszer azon határozatot hozta, hogy a ki a maga idején meg nem jött, m'korra a terminus kitűzött és nem igazolta magát, ha csak nem fog újra megválasztani, nem lehet képviselő. Ezen képviselőház sokkal magasabban áll, mint hogy azt némely képviselők, megyei gyűléssé vagy sedriává akarnák silányítani, mely kégyelmeket osztogatót annak, ki nemes volt, de a szegény embernek nem volt pártolója. Ezen háznak úgy kell eljárni, hogy az igazságot mindenkinek egyenlően szolgálassa ki. Tudjuk Sároshól mikor költözött ki az ellenség, azon uraknak, kik mint kormánybiztosok voltak kiküldve, elég idejük volt, magokat igazolni, az ótamár elmúlt 5 óráig, és még sem jelentette magát Dobai, hogy ő biztos volt, és ujonczokat szedett. Voltak többen, kik régen jelentették magokat, korábban ide jöttek és akarták magokat igazoltatni, de simpliciter el voltak vetve; nem tudom, mivel lehetne egynek több joga, mint másnak. Ha egyszer a határozat kimondatott, a háznak következetesnek kell lenni és megtartani a határozatot, ezen oknál fogva nem akarom az igazoló választmányhoz utasítani, hanem mint a többieket elvetették, azon igazságnál fogva ezt is elvetjük.

Kubinyi Ödön: Én sem akarom Dobait az igazoló választmányhoz utasítani, részint azért, mert világosan ki volt szabva a határidő, de ő soha magát nem jelentette, nem is jött el. Nem áll az, mit Pap Zsigmond mondott, sőt ellenkezőleg áll a dolog. Dobai elment septemberben mint kormánybiztos, akkor t. i. mikor még a beütésekről szó sem volt. Ismerni kell a körülményeket, és ismerni Sáros embereit, Dobai akkor állított ujonczokat, midőn még az egész haza azt hitte, hogy tisztában vagyunk. Beütött Schlick, tudjuk, hogy Schlick nemcsak a kormánybiztosokat, hanem általában minden józan gondolkozást és szabadszellemtű egyéneket elfogdosztatott, és azon idő alatt, míg Schlick Sároshban volt, Dobai is ott volt, valljon bántotta-e őt és el akarta-e fogatni? Ha jó szellemű lett volna, örült volna, ha megszabadulhatott Sároshól; de ő ott volt mindig. Schlick januárban kiment Sároshól, mert nem áll az, hogy aprilisban ment ki, hanem januárban, akkor midőn Görgei bement, de ő akkor sem jelentette magát; hanem most, midőn ügyeink jobbra fordulnak, akar mint képviselő fellépni. Én azt hiszem, hogy mi, kik a bajban együtt osztoztunk, nem kívánunk vele osztozni a dicsőségben; midőn a haza ügye rosszabb állott, mi itt ültünk, ő pedig Sároshban servus humillimusa volt Schlicknek, és most akar velünk kezét fogni, midőn ügyeink jobbra fordultak! Én őt nem kívánom igazoltatni. (Helyes.)

Elnök: Tehát a kérdés, hogy Dobai Hugó képviselőnek folyamodása az igazoló választmányhoz utasítások-e, vagy nem? Kik a folyamodást az igazoló választmányhoz akarják utasítani, méltóztassanak fellátni. (Kevesen állnak fel.) A többség tehát a folyamodót elutasítja. Most, minthogy ezzel Angyal képvis. úr indítványa némi kapcsolatban áll, méltóztassanak chez hozzá szólni. (Felkiáltások: adjá be az indítványt formulázva.) Felszóltam tehát a képvis. urat, hogy indítványát formulázva méltóztassék beadni.

Szaplonczai: Méltóztassanak megengedni, ha új indítvány kerül szövegére, azt igenis formulázni kell; de ha valamely indítványnak effectuatiójáról van szó, mint a jelen esetben, hogy t. i. kik nem jelentek meg, s nem igazolták magokat, azok követi szökeket elhagyottaknak tekintessék, illy esetben nem látom szükségét a formulázásnak; mert ez nem is új indítvány, hanem a jegyzői hivatalnak kötelessége, előterjeszteni ugyanias azok nevét, kik a meghatározott 15 nap alatt magokat nem jelentették s nem igazolták, hogy követi szökeik a képviselőház által megürültnek kimondassanak. (Helyeslés. Zaj.)

Halász Bódi: Azokról, kiknek határozatlan idő van engedve a magok igazolására, szó sem lehet; de vannak olly képviselők, kiknek magok igazolhatása végett 15 nap adatott s már most ezen 15 nap, akár azon naptól, mellyen a háznak ezen határozatát az illetők megkaphatták, akár a határozat keletkezésének napjától számítassék, bőven eltelt: azt tartom, helyesen volt felemlítve, mikép nem új indítványról van szó, mellyet előbb formulázni kell, s azután tárgyalás alá venni; hanem mint Szaplonczai képviselő társunk mondta, egy határozat effectuatiójáról van szó; s e részben úgy hiszem, csakugyan helyes lenne megmenteni a házat 15—20 képviselőnek többszöri folyamodásaitól, mellyekben mondogatnák: én beteg voltam, én pedig kormánybiztos, s isten tudja, mi voltam. Pártolom tehát az indítványt, mellyel fogva akár a jegyzői hivatal, akár az igazoló bizottmány oda volna utasítandó, hogy azoknak neveit, kik a meghatározott 15 nap alatt igazolásukra fel nem szólaltak, terjeszsze a ház elébe, hogy ekkor azután ki lehessen mondani, mikép Péter, vagy Pál az, ki a szabott határidő elteltével ezennel a képviselők sorából kitöröltetik. (Helyeslés)

Elnök: Ha méltóztatnak ebben megnyugodni, tehát a legközelebbi ülésben az elnökség részéről elő fog terjeszteni, hogy kik azok, kik a megszabott határidő alatt magokat nem igazolták. (Helyes.) Most van szerencsém bemutatni a magyar országgyűlés és alkotmány iránti hódolatát Brassó városának és vidékének, valamint szinte Eperjes és Kecskebát városoknak, Csanád s Abauj megyéknek, Aranyos-Szek állandó bizottmányának, Torda, Felső-Fehér, Kraszna, Csongrád, Fejér és Közép-Szolnok megyéknek, Nyíregyháza és Szilágy-Somlyó városoknak köszönetét az april 14-én hozott fgggelenségi határozatért. Ha méltóztatnak parancsolni, fel lehet valamennyit olvasni. (Általános felkiáltás: nem szükséges.) Ha tehát a t. háznak úgy tetszik, méltóztassék mind e nyilatkozatokat felolvasottaknak tekinteni; a közlönyben ugyanis egész terjedelmükben meg fognak jelenni. (Jól van, helyes.) Egyébiránt örvendetes tudomásul vétetnek. Most van szerencsém bemutatni Hauke Béla képvis. ur folyamodását, mellyben bet geskedése miatt továbbá elmaradhatásra kér engedelmet. (Megadatik.) Nagy Ignác pestmegyei képvis. orvosi bizonyítványával igazolja, hogy egészsége helyreállítása végett levőgát változtatni s fordót használni kénytelen, szinte eltávozásra kér engedelmet. (Megadatik.) Hasonlíkép Luzsinszki János képvis. 4 héti engedelmet kér. (Megadatik.) Nyéki Béla képviselő, a Bánát a ráczoktól kitisztítottán, dolgai rendezhetése végett 4 héti engedelmet kér. (Megadatik.) Szeles Lajos képvis., ki a solti járásba kormánybiztosul volt ugyan kiküldve, de a kormány megbízásában járván el, magánügyeit nem rendezheté, most családi dolgainak el-

intőzése végett 2 héti engedelmet kér. (Megadatik.) Somosi Ignác képvis. hasonlóképp eltávozásra kér engedelmet bizonytalan időre, a végett, hogy Budavára ostromának alkalmával halálósan megsebesült testvére ápolásáról gondoskodjék.

Buda Sándor: Azt tartom, hogy a ház bizonytalan időre semmi esetben sem adhat engedelmet, hanem meg kell az időt határozni; kívánám tehát, hogy a Somosi Ignác képviselőnek elmaradhatásra engedett idő is meghatározassék. (Helyes.)

Elnök: Tehát 2 hétre lehetne a határidőt szabni. (Jól van.) Saulló György képvis. orvosi bizonyítványával bizonyítja, mikép szemei olly gyengék, hogy orvოსolatlásuk végett eltávozni kénytelen; kér tehát egy óra engedelmet. (Megadatik.) Gedeon János képvis. szinte 4 hétre kér szabadságot, hogy az ellenség kivonuta után dolgait rendezhesse. (Megadatik.) Most Halász Boldizsár képviselőnek van előterjesztése.

Halász Bódi: Tiszt. ház! Negyven képviselő indítványt jelentett be a ház szabályainak módosítása iránt, ez azonban mindeddig nem adatott be. En is egyike vagyok azoknak, kik a ház szabályainak ezen módosítását kívánják, s miután tudom, hogy a legnagyobb fontosságú indítványok lesznek a ministerium által a ház elébe terjesztendők, s addig, míg a ház szabályai nem módosítottak, nem tartom tanácsosnak ezen igen fontos törvényjavaslatok tárgyalására bocsátkozni: tehát ezennel bántor vagyok a ház szabályainak módosítására nézve egy indítványt a ház előtt bejelenteni, mellynek egyébiránt egész terjedelmében felolvasást nem tartom szükségesnek, hanem csupán kinyomatását kérem a t. ház által elrendelteni. Az indítványonban javessolt főbb változtatások a következők:

Először is én a kilencz osztálynak barátja nem vagyok, mert lehetett látni, mikép az osztályokbani tanácskozásonak nem volt eredményök, minthogy a ház sokszor épen ellenkezőt határozott, mint mi az osztályokban, vagy is inkább a központi választmányban végezve volt; ugyanazért olly véle ményezőbizottmányt kívánok indítványozni, mint a millyen a kérvényi és igazolási kérdésekre nézve áll fen, s ezt is csak azért, hogy azon bizottmánynak tiz, vagy bármind számban megállapítandó tagjai, általános szavazattal, közbizalomnál fogva választván el, bizonyára meg fogják tudni itélni: ha valljon szükséges-e valamely felhozott indítványt tárgyalás alá venni; s ha igen, akkor tárgyalatni fog, fenmaradva azonban mindenesetre a háznak azon joga, hogy mindenkor comitővé átalakulhasson, valamint azon joga is, hogy ha valamely indítványnak azonnali tárgyalására kívánna bocsátkozni, ezt is megtehesse.

A másik változás az lenne, hogy a ház eddigi szabályai szerint 200 tag kivántván határozathozatalra, ezen szám lejjebb állíttassék. Nézzük a külföldet. Angliában 40 tag határozhat, pedig 600 képviselő van, s e szerint az angol képviselőháznak tizenötöd része bir képességgel érvényesen határozhatni; én a mi képviselőháznak tagjainak negyedrészt kívánám e képességgel felruházni, úgy, hogy a 400 képviselő közül 100 határozhatson érvényesen. S hogy a ház eddigi szabályai szerint szükségesül számmál csekélyebbre kell szállítani az érvényesen határozható képviselők számát, mutatja az is, mikép igen szűkmarkuaknak kell lenniük, midőn bizonyos körülmények miatt a képviselők eltávozásra kérték engedelmet; de különben is azt tartom, hogy hol 100 képviselő jelen van, bizonyosan elegendő megvitattatik a tárgy, hogy határozatba mehessen. S e részben biztosítékul szolgálna a harmadik változtatás is, melly szerint a ház által hozandó határozatokat nagyobb ünnepességel kívánám megállapíttatni. A sanctio kérdésébe, melly a körülményekhez képest maholnap elő fog jöni, a midőn a kormány e részben előterjesztendi javaslatát, bocsátkozni nem akarok; hanem kívánám meghatározatni, mikép maradjon meg a szabályokban, mint eddig volt, hogy a részletes tárgyalás után, 24 óra közébjöttével, minden törvényjavaslat új általános szavazat alá bocsáttassék; de hozzátéteknék, hogy 16 nap alatt még kétszer, azaz nyolcz-nyolcz nap közébjöttével ismét felolvasassanak a megállapított határozatok, s ekkor csak általános igen vagy nem mel történnék a szavazás s nem volna helye sem vitának, sem módosításnak. Ezek fővonásai a változtatásoknak, mellyeket a ház szabályában kívánék tétetni; egyébiránt kérem a t. házat, méltóztassék ezen indítványnak kinyomatását elrendelni, s egyszerűsind napi rendre is kitűzni. S minthogy a kormány több több törvényjavaslatot készítésével foglalkozik, mellyeket a ház elibe terjesztend, kérem méltóztassanak ezeknek is kinyomatását előlgeszen elrendelni, hogy ekként a képviselők kezébe kerüljen, azokat mindenki megfontolhassa, s mikor napi rendre kerülnek, hozzászólhassan. (Helyes.)

Elnök: Képviselő urnak előadása tehát oda megy ki, hogy bemutatván a ház szabályai iránti módosítását, ebbeli indítványa mindenekelőtt tárgyalatnák, azon oknál fogva, hogy a törvényjavaslatok, mellyek a kormány által fognak a ház elébe terjesztetni, már a háznak módosított szabályai szerint tárgyalatassanak. Ezen indítványa a képvis. urnak ki fog nyomtatni, s már most csak a határidő kell még kitűzni annak tárgyalására. Ha méltóztatnak benne megnyugodni, tehát, hogy minden törvényjavaslatok, mellyeket a kormány fog bemutatni, szinte jól megfontolassanak, s egyébiránt ünnepek is jönnek közebe: tehát mondom, ezen ünnepek után egy hétre, azaz jun. 4-kére tűzöm ki a napi rendet. (Helyes.) (Vége köv.)

B E L F Ö L D.

Pest máj. 16-kán éjli 9 és fél órákor a sőházi állomásról. A budai várpalota ég! hangos éljenek üdvözlik az itteni dunaparton tömegekben álló nép részéről a magaslók lángokat. A második gránát, miket az ellenség által ugynevezett francia tüzeireink a gellérthegy fokáról a várlakra bocsáttottak, gyujta.

Főloráig küzdött az egész környéket elborított vastag füsttel a tűz, mit a várréség minden kitelhető erővel elfojtani igyekezett, de a lángok győzedelmekedtek.

A miénk részéről erősen folytattatik a tüzelés; a várból semmi hang, semmi nesz, csak az égő rőzletének az ágyudörgés közt gyengén hallható perczegése.

Máj. 17. reggeli 4 és fél órákor, ugyanott. A várpalota lángjai véglobogásuk felő közelednek. A szürkület világa tisztán meg hagyja különböztetni a leégett lakrészt t. i. a homlokzatot s délkeleti oldalt; a nyugotéjszaki szárny telője megmaradt.

A várlak e részén kívül, a várszínház eszközei s festményeinek raktára, melly mintegy főloráig előbb irtóztató füstfellegek kíséretében gyult meg, szinte leégett.

A miénk, pár órai gyengébb tüzelés után, mi közben az ellenség az ugynevezett török bástyáról néhány bombát Pestre

bocsátni merészkedett, ismét erősebben kezdenek ágyuzni. Halálom szerint nagy már a rés a fehérvári kapunál.

Máj. 17-kén reggeli 9 órákor. Itt küldök két pirdarabot, a mint azokat a sőházi őrállomásnál irónnal térdeimen teleírtam. Sürögynnyel reméltem elküldhetni — de ma reggel nem ment — jele, hogy közel eredményt várunk. Küldöm tehát most ezen levéllel.

A mint ama sorokból láthati, az ostrom egészen más fordulatot vett. Eddig a miénk passív s többnyire csak védőleg viselték magokat, most már támadólag működnek.

Irtóztató az egymásutáni ágyúzás ropogása, melly egész idáig — a város legészlső pontjáig — légrázkodtatólag hat, s egyszerűsind igen biztos reményt nyujt arra, hogy a vár rövid idő alatt a miénk. Nehezen írok, mert a szüntelen dörgés folytonos ingerültségben tartja idegtemet.

Kik a bécsi ostromoknál 1805 s 1809-ben jelen voltak, mondják, mikép az ágyúk dörgése — noha nem olly tartós — de nem volt ennél nagyobb.

Tegnapelőtt délután esendesen folyt le az idő egész tegnap reggeli 2 óráig. Ekkor mindkét részről erősen kezdtek ágyuzni; miénk leginkább a bécsi kapu melletti várrészt vették ostrom-irányba; az ellenség, vandal szokása szerint Pestre s többnyire az újpület felő bocsátá bombáit és gránátait, mellyek azonban semmi égest s kárt is minél kevesebet okozának. Ezek aztán ama híres császári tüzőkér, kik csak akkor találnak, ha orruk előtt áll a célpont. Még a susztergyerekek is kinevették, gúnyteljesen érintvén, hogy az angol királyt s redouteépítet, vagy a felső dunaparti házakat még a majom is eltalálhatta volna. Egy órai tüzelés után ismét esend állott be.

Reggeli 6 órákor a miénk, rőtöréshez elkészülve, hatalmasan hallatták több pontról bömbölkő sárkányaik légrázó morgását.

A csillagda két oldalán kiszeggett 24 fontosnak s az éjnek ótala alatt ostromló seregünk a rácztemetőn — közel a bástyához, ütötte fel ágyutelepzetét. Innen, 5—8 percznyi szünetekben folyvást négy löveg szórta rőtörő tekéit a várlaknak, miközben majd a nyárs és kissavőhégyszél 2—3, majd a gellérthegy ormáról 2 löveg szakadatlan lánccsalatá füzé a dörgő hangokat.

Ez így ment egész esti 8 óráig, midőn a rácztemetői négyes ágyúszózatok elhallgattak, s az itteni lövegek helyett a sváb és gellérthegyi telepek egyesült erővel dolgoztak.

Ezután kezdék el a Gellérthegy fokáról azon gránátokat hányni, mellyek a várszínház raktárt s a volt nádori palotát felgyujtották.

Leírhatlan azon öröm és lelkesülés, mellyet a város külön végpontjain összecsoportosult nép a várlak első lángjainak szemlélésekor nyilatkozott. Mint halljuk, mindenütt taps és éljenkiáltásokba tört ki, s „éljen Kossuth!“, „éljen Görgei!“, „éljen a szabadság!“ hangzott mindenfelé. Alig hihető, de szent igaz, hogy egyesek ugrándozásokkal jelenték ki fékezhetetlen örvendezésüket.

„Ugy kell neked büntanya! hol a nemzet rablánczait kivácsolták századok óta“ — mondanak több en, „ugy kell!“ viszhangozók a körülállók, s mindnyájan csak egy érzésben egyesültek — abban, hogy jobb mindent elveszítni, mint a szabadságot.

Szegény várpalota! hisz mi mindnyájan — még legeggyűbb egyőnei is a népek, tisztán álltáljáték, mikép sajnálatraméltó kár a magasban pompázó lak illyetén malpropozseru elveszése; mikép e kár az ország kára s isten tudja ki fizeti meg; de szilárd és élénk mindenki keblében a meggyőződés, miszerint jobb a polgári érénynek s becsületnek alacson vityillókban lakni, mint hogy kényűri gögös zsarnokság dőzsöljön égbenyuló márványpalotákban.

Mindenki keblében erős az ohajtás, hogy inkább földig romboltassék le az egész vár, melly különben olly kies kilitást nyujt a regényes vidék bájain gyönyörködő szemnek, mint hogy falai közt csak legkisebb emléknyma s maradéka létezzék is, az önkény és tyranismus uralkodásának.

A várpalota homlokzata s dőkeleti része, égő rőzletőjének sustorgó ropogása, s a leömlő olvadtréz saizsergő hullása közt végezvén elhamvadását, hajnali 5 órákor már pusztá falakkal s fekete kéménycsoportozattal meredezett magasan az égre.

Sok fekete levest főztek e barna kémények alatt, most az aljátök szőrpőljék fel.

Égés alkalmával több élezen gyakorlá a nép elméjét. — Három tünnyelv emelkedett föl szembetűnőleg az égő laktetőről, s erre következő élezt csináltak németül: „da sind die drei allierten: Fürsten von Oesterreich, Preussen und Russland, so werden auch diese untergehen.“ Más: „olvassa most Hentzi uram a világitásnál az újságokat, megláthatja belőlük, mikép szeretjük őt.“ Egy harmadik: „jó lenne egy torzképet csinálni: lerajzolni az égő várpalotát, az égő lángokba odafesteni az egész császári pereputtyot, Windischgraezt, Jelachich, Schlick Hentzi s többivel együtt, s alája írni: a pokol tüze.“

Az ágyúzás részünkről folytatatták, majd kisebb majd nagyobb erővel.

Ma reggel hatodfél órákor különösen meglepettünk: az ágyutelepzet a rácztemetőről sokkal közelebb rukkolt a várhoz.

És hányni kezdék az ágyúk torkai a golyókat, mint a jégeső, bömböleéseiktől szinte rezgett a föld, nyiladoztak a bórcek keblei, sokszorosan dörgő viszhanggal töltvén el a léget.

Lehetetlen, hogy közel eredményt ne érjünk.

Hentzi, mint halljuk, (a hir valóságáról nem tökéletesen kezeskedünk) már alkudozni akart; de Görgei, önmagához s a magyar becsület méltóságához illelőleg ezt válaszolá: „nem vagyok kereskedő, kivel alkudozni lehetesse; hanem katona.“

Pozsony, május 10. Tegnap érkezett hozzánk ó ca. k. apostoli fölsége, az osztrák fiók császár a vasúton, mellyről leszállva bérkocsin vonatta be magát a városba, s az irlalmas barátok terén a Szapári házba szállott. Előbb gránátosok, azután szeresznok álltak őrt laka előtt. Welden, Kempfen és gróf Grüne udvarmester kíséretében kiment a koronáshes úri a táborba, hol természetesen ropogott a vivat és hoc! Estére kivilágítás volt rendelve. A kis császár szerzésán spallier közt gyalog járt kelt a városban, s a pozsonyi nép torokszakadtából ordított elébe. Válijk egészségére!

A várat roppantúl erősítik, a sánczokat éjjel nappal ássák. Ugy látszik, hogy e szerencsés fekvésű vár még nagy szerepet fog játszani e háborúban. Tegnapelőtt egy villám csapott le a várba, s három tüzért és egy velök fraternisáló pozsonyi

burgert oltott ki az élők sorából. Kár, hogy minden gazemberre nem jut az igazságos istennek egy-egy mennyköve!

Május 3-án jött ide, osztrák miniszterelnök Schwarzenberg és hadügyminiszter Cordon kíséretében, egy vén muszka generalis Freitag, 's vele egy másik orosz tiszt, kik azóta Welden és Simunic csal itt conferenciáznak. A muszka seregek maholnap nyakunkon lesznek. — KÜLFÖLD. AUSTRIA.

Az orosz intervenció az időszaki sajtó legfontosabb kérdése. A kezünkhez érkező lapok telvék ellentétes nézetekkel; egyik rózsaszínben látja Austria jövőjét, a másik borított sejtelmében romlását jóslja, ha az intervenció csakugyan valósulna.

Az „Ost-Deutsche Post“ következőleg nyilatkozik: „A háború Ausztriában orosz segéllyel nem egyéb lenne, mint Ausztriának a hehetlenségét nyilatkozata. Azon államban, mely nem talál elég erőt magában részeinek összetartására, nincs életrevalóság. Igényelt-e Oroszország tőlünk segélyt, midőn 1831-ben Lengyelhont már már elveszté? Igenis beleszólt Franciaország Belgium ügyébe, midőn ez Hollandiától fenyegetett; Modena, Parma és Toskána is kényszerült idegen segélyre támaszkodni. De azt nyerték vele, hogy hatalmas szomszédi kegyelméből kelle élniök; Belgium egész a februári forradalomig Franciaország protektorátusa alatt állott, mint a kisebb olasz státusok is, még az egyházi birtokot sem véve ki, harmincz éven keresztül Austria gyámsága alatt nyögtenek. E sorsot akarja tehát megkísérteni Austria? Nem tudjuk, valjon édes és hízogó-e Oroszország beszéde, de bizonytalannak állítjuk, hogy jövőre keserűvé és dacossá fog változni. Az alduai tartományok önállása Ausztriának életkérdése; félig ugyan már el vannak veszve, de mi leend sorsuk, ha a védők közök délczeleg paripáján osztrák földön rohog keresztül? Kinek esik a török örökség birtokul, ha az, kinek örködni kelle vala, orosz nagylelkűség karjaiba vetendi magát?

A ministerium nem akarja a mart. 4. alkotmányt feladni. De valjon segitendi e Oroszország annak fenállását? sőt lehet-e szó alkotmányról általában Ausztriában, ha az orosz mentől elfogadjuk? Mondják, hogy saját birodalma békéjének fenntartása elegendő ok arra, hogy Oroszország a magyar ellen segélyt nyújtson. De hát biztosnak hiendi-e az orosz a békét Lengyel- és Oláhországban, míg Galicziának és Bukovinának alkotmányos kormányja van? Nem kellend-e egyik kéznek mosni a másikat? Nem fog a magyar forradalom elfojtása az osztrák alkotmány árán megvásároltatni?

Mi a birodalom épségét akarjuk! de nem csak területének épségét, hanem becsületének, méltóságának szabad akaratának épségét is, és azon függetlenségét, mellyel kell hogy bírjon anyagi és szellemi érdekeinek kifejtésében.

Azt akarjuk, hogy jövőnk saját kezünkben legyen, ne pedig legveszedelmesebb szomszédunkéban. Nem akarjuk, hogy fejedelmünk, törvényhozásunk, népjogi kötecsink egy, a tett szolgálat érzetében felfuvalkodott befolyás szolgálj legyenek. Mi az álladalmat saját erejéből akarjuk fenntartani; nem pedig egy idegennek ereje által összeférczelteni.

Ugy látszik, Prága is forradalmi állapotban van; mert a város május 10-én ostromállapotba tétetett. OLASZORSZÁG.

Ki hitte volna, hogy a februári Franciaország, azon Franciaország, mellynek programját a nemeslelkű Lamartine küldötte meg Európának, alig 15 hónap mulva a szabadság vérebe fogná mártani fegyverét? — S mégis úgy van. A francia köztársaság beavatkozott a romai ügyekbe, még pedig nem az ifjú népszabadság érdekében, hanem Sz. Péter roskadozó székének támogatására, honnan sajátlag a pápának részint becsúgya, részint gyönögsége miatt, legtöbb gonosz áradt a világra. A francia kormány azon ürügy alatt, hogy Romát, Nápolyt és Austria berohanásai ellen védeni kívánja, fölhatalmazást csikart ki a nemzeti gyűléstől, illy szellemben fegyveres erővel beavatkozni a romai ügyekbe, minek himezetlen czéja azonban nem vala más, mint IX. Pius világi uralmának helyreállítása. Ki ne ismerne rá ezen eljárásban a császári traditiókra, mellyek a concordatum és a romai székkel kötése által olly megbocsátatlan csorbát ejtettek az első francia forradalom napfénytisztaságú tanain? — A hadjárat vezetésével Oudinot tábornok biztatott meg. A tábornok Civita vecchiánál szállt seregével partira; de ez alkalommal a francia háromszínű zászlónak szegyenel 's veszteséggel kelle visszavonulnia a romai köztársaság szabadságharcosai elől. Oudinot a romaiak által kétszer verezett meg. Jövő lapunkban részletesben állítandjuk össze a kezeinknél levő töredékes adatokat.

NÉMETORSZÁG.

A német forradalom már kitörő félben van! Ez őszinte vallomással kezdi május 5-ki számát egy bécsi lap. És valóban, ha végig tekintünk a legközelebbi napok eseményein, azt kell hinnünk, miszerint a német föld nem sokára véres jeleneteknek leend színhelye, a minthogy már egy részben most is az.

Berlinben april 27-kén megkezdődött a véres dráma. Magdeburg és Potsdam népe forrong. Darmstadt, Borsz-ló, Köln, München, Nürnberg izgatottsága rendkívüli.

Azonban Dresden és Frankfurt azon fők pontok, mellyek ez idő szerint leginkább igénylik figyelmünket.

Dresden. A kamarák fölölzlatása, 's a frankfurti gyűlés újabb határozatai Szászország alakját egészen megváltoztatták. A birodalmi alkotmány melletti nyilvános izgatás minden körökben üzetik; a szász kérdéseknek háttérbe kelle vonulniök az egyetemes német ügy érdeke előtt. Eleinte placátok által nyilatkozott a közvélemény, utóbb demonstratiók történtek. Május 1-jén a „hazafiak egyesülete“ mintegy kötezernyi nép kíséretében, német zászlókat hordozva elől, megjelent az igazságügy ministerium előtt, 's a miniszterelnököt fölölzlatá az alkotmány elismerésére, 's követelé Held, Weiling és Ehrenstein miniszterek elbocsátatását; mire Beust miniszter jelenté, hogy kívánataikat a király elibe terjesztendi, 's rájok még az nap este feleletet eszközönd. Erre a nép nyugodtan szétoszlott.

Sajnáljuk, hogy itt további adataink megszakadnak, 's a közben történetek nem, hanem csupán annyit tudunk, miszerint 4-kén a királyt elkergették, 's ideiglenes kormányt állítottak. 4-től 7-ig ismét nincsenek adataink; e napról következő tudósításunk van.

Dresden, május 7. A katonaság a 36 órai folytonos harc után egészen elikkadt. Azonban egy új porosz granátos zászlóalj állott ismét a tüzbe. A néphez csatlakozott szász katonaság közül néhányat elfogtak. A rendőri hatóságok-

hoz rendeletet bocsátott a ministerium, mellyben meghagyja azoknak, hogy egyfelől a kormány és távollevő király ügyét minden hatalmukban álló eszközökkel előmozdítsák, más felől az ideiglenes kormány rendeleteinek ellenszegüljenek, 's azok sikereitlené tételére mindent elkövessenek.

Az angol és francia követ a porosz katonaság behozatala ellen tiltakoztak.

A ministerium egyezkedési pontokat is terjesztett már a nép elé, de ez azokról nem akar tudni semmit. A város el van barricadozva, a nagyobb erős épületeket a nép elfoglalta, 's innen mint várakból intézi támadásait, 's ezekben védi magát.

Május 9-ig még a katonaság nem tudott erőt venni a népen.

Frankfurt. Nem családánk, midőn azt állítók közelebb hogy ápril 24-dike új korszakot kezdend a birodalmi gyűlés történetében. Azóta folyvást a legerélyesebb határozatok születnek Pál templomban.

April 29. Raveaux, Löwe, Nauwerk, Freese, Melly, Schulz, Vogt, Hehner, Eisentuch, Claussen és Reitter követek aláírásával következő felhívás jelent meg a frankfurti hírlapokban: „A haza veszélyben van; a porosz kamarák felölzlatják. A katonai csapatokat koncentrálják; az octroyálásra katonaságot kell használni. A marcius előtti despotizmus meg akarja tenni az utolsó lépést. Frankfurtnak föl kell, föl fog kelni végre! Most egy követet se hagyja el helyét, a ki távol van, azonnal jelenjék meg. A környékbeli népgyűlések ne csodálkozzanak, ha illy körülmények közt képviselők nem jelenhetnek meg közöttük.“

April 30. Ismét nevezetes ülése volt a nemzeti gyűlésnek. Az elnök jelenté, hogy 15 osztrák követ lemondott; a württembergi kormány és képviselőház az alkotmányt elismeri, 's kívánja, hogy reá a katonák és hivatalnokok esketessenek meg. Több rendű interpellatiók után Goltz és Simon indítványa nyomán elhatározatott: 1) miszerint a n. gyűlés elnökének hatalmában áll akármely helyen és időben tartani meg az ülést; 2) határozat hozatalára száz tag jelenléte is elégséges. Továbbá Kierulff indítványára 3) a porosz és hannoveri kamarák felölzlatását a n. gyűlés az egész német nép előtt határozottan roszalja; 4) 's felszólítja mind a két kormányt, hogy új választásokat rendeljen; 5) a kérdéses státusok törvényes orgaanumait pedig, hogy a nép akaratát a birodalmi alkotmányra nézve, kormányaik ellenében nyilatkoztassák ki.

Zimmermann Stuttgartból megérkezvén, jelenté, hogy a nép hangulata a legjobb, 's a bajorok fegyverzik magukat. Interpelláltak a hadügyminisztert, adjon fölvilágosítást: igaz-e, hogy a magyarok ellen német birodalmi (porosz) katonaság is használtatik?

A miniszter azt válaszolta, hogy előbb majd gondolkodik felöle, 's aztán fog e kérdésre felelni.

E nap szónokai közül ki kell emelnünk Simon t, ki folytonos tetszéssel kísért beszédében a többek közt így szólt: Akarják önök okát tudni a porosz kamara felölzlatásának? Megmondom. Ennek oka egy háromszövesztég Austria, Porosz és Oroszország közt, mellynek fogva a porosz 40,000 katonát küld Csehországba. Mérsékelné akarjuk magunkat a cselekvésben; tartsunk már egyszer mértéket a semmittevésben is. A hazának minden részéből egymást érik a felhívások e házhoz, hogy legyen valahára erélyes. Ne akarjuk, hogy a nép szatytyongasson bennünket, mi képviselőik vagyunk, úgy kell cselekednünk, a mint öök éreznek.

Frankfurt, május 1. Tegnapi határozatai által a forradalmi térre ment át a birod. gyűlés, (igy ír a Wiener Ztg.) 's a történetdők félelmes várakozással töltik el keblünket.

Elhizsűk biz azt.

Mert a nép mindenütt maga fölfegyverzésére szólítatik, 's rhenusi Bajor országban már egészen fölfegyverkezve jelenek meg. Még e hét folytatában föl kelle eskettetniök a sorkatonáknak az alkotmányra; hasonló fogott történni Hessen nagyhercegségben.

Május 7. Gagern jelenté a n. gyűlésnek: miszerint Szász és Bajorországban a béke fölbomolván, helyreállítására birodalmi biztosok küldettek ki. Ezután Wesendonk következő indítványt lépett föl: Miután a német nép az alkotmány védelmére mindennütt föllálin kész, különösen Szász és Bajorhonban már általánosan fölkelt; miután a népet támogatni 's e részben erélyesen rendelkezni a nemzeti gyűlésnek, annál szorosabb kötelelenség, mivel elnyomására a kormányok, minden szolgálatukban álló szuronyt folhasználnak; 's miután erre nézve föleg a porosz katonaság szolgál eszközü, mellyet annál fogva kötelel-ségeről fölvilágosítani kell: a n. gyűlés határozza

- 1) az összes német katonaság, egy a központi hatalom által kinevezendő fővezér parancsnoksága alá helyeztetik; és
- 2) az alkotmány iránti hűségre fölesketik;
- 3) minden német tartományokba úgy, mint a sereg minden osztályaihoz biztosok küldetnek, e határozat teljesedésbe vételére.

Az indítvány ellen szólt a hadügyminiszter és Gagern; mindketten fölöslegesnek állították a hadsereg fölesketését; a ki mellet a kormány, — mondák, — a mellett a hadsereg is, nyerjük meg azért a kormányokat és megnyertük a katonaságot. Erre Simon Lajos kelt föl: Azt hallottam itt, így szólt, hogy a ki mellet a kormány, a mellett a katonaság is; én megfordítom ez állítást, és azt mondom: a kié a sereg, azé a kormány is.

Vogt: bocsánatot kér a néptől, hogy hangulata fölöl minddeddig családában volt. Nem hitt benne annyi erőt és elhatározottságot, millyet most a legnagyobb mértékben tapasztal mindenfelé. A nép egészen mienk, kész melletünk ügyünkért vagyonát és véréit áldozni. — Hanem az idő már itt van, és nekünk itt a gyűlésben oda kelle jutnunk, hogy a kötes barát többet árt, mint a nyilt ellenség, (jobb oldalra néz) csatlakozzanak önök párthoz uraim, vagy a hazáért, vagy a haza ellen, de legalább valamelyik párttal tartsanak, mert így nem tudjuk mit higynük fölölök.

Vogt, mint mindig, zajos tetszés közt végző beszédét. Határozat még nem hozott.

POROSZORSZÁG. Berlin, május 1. Tegnapi későn este csöndesült le a nép. Ma 10 órakor ismét fegyveres csoportok jártak az utcákon; vörös zászlókat hordozva körül Blum Robert arcképevel, 's kiabálva: „Éljen a republica!“ A Landsberger, Wessmann, és Weber utcákat barrikádokkal zárták el. Nem sokára két z. alj Sándor gyalogság jelent meg, a torlaszokat bevette, a népet szétűzte.

Az utcák végéin mindenütt örök állanak, 's az átjárást nem engedik.

A vendégülk katonacsapatokkal vannak megrakva. A társalgási czarnok (conversationshalle) az oppositio gyűlhelye, el van zárva, 's körülé örök állanak.

A város újra csöndes.

Május 2. A külügyminiszter gróf Arnim leadta lemondását. Helyette ideiglenesen g. Brandenburg vette át a külügyi tárczát. Frankfurtból a porosz követek visszahívták.

FRANCZIAORSZÁG.

A római események hire Parisban, föleg a nemzeti gyűlésben roppant benyomást tett. Mindenki állítja, mikép a francia sereg, melly a római kormány engedelmé 's beleegyezésé nélkül foglalá el Civita-vecchiát, nem mint barátja, hanem mint ellensége lépett föl a fiatal római szabadságnak, 's hogy a hadjárat egészen eltért azon czéltől, melly a francia nemzeti gyűlés által elébe volt tűzve, t. i. Róma megvédeése, Nápoly és Austria berohanásai ellen. A tárgy május 7-én a nemzeti gyűlésben rendkívüli izgalom közt szönyegre hozatott; az olasz ügyek megvizsgálására bizottmány küldetett ki olly meghagyással, hogy véleményét még az nap adja be. Az előadó Senard, ezek folytában az esti ülésben előterjeszté a bizottmány véleményét, mellynek tartalma következő: „A gyűlés fölölzlatja a kormányt, haladéknél intézkedéseket tenni az iránt, hogy az olaszországi expeditio ezentul ne vonassék el azon czéltől, melly eredetileg elébe tűzetett.“ Ezen a kormányt élesen megrontó indítvány, minden ellenindítványok és a külminiszter megrontéése daczára 328 szavazattal 241 ellen elfogadtatott. Mind e mellett is azt hiszik, hogy a közvéleményben tönkre silányult Odilon Barrot ministerium nem fog visszalépni, hanem a legközelebbi törvényhozó gyűléstől várandja be sorsának eldöntését.

Felelős szerkesztő Gyurmán Adolf.

HIRDETÉSEK.

KÖRÖZTETÉSEK.

1166, 1170, 1171, 1172 | B. ü. m.

Eperjes város jelentése folytán: „Kiss Robert Eperjes város volt levéltárnoka az ellenség serege után eltávozván, 45 nap alatt Eperjesen személyesen jelenjen meg, a levéltár különben az ujonan kinevezett levéltárnoknak fog átadni, 's az ebből eredő következesek ötet suttandják.“

Krasznamegye jelentése folytán: Gyilkosság elkövetése után krasznamegyei Csizév helységbeli lakos Petronya Petro, ki is 28 éves, g. e. hitű, nős, közbejerméti, barna ábrázatu, gesztenye színű, kondor nyírratlan hajú, szeme fekete, orra rendes, bajusza, szakála fekete ritkák, még a mult évben megszökött; mi is olly végre köröztetik, hogy az öt búr hol is megtaláló emlitett szökevényt, a helyheli előljáróságának a krasznamegyei börtönbe való kísérés végett adja által.

Debreczen máj. 18. 1849. Belügyministeriumtól. Az adó iránti pénzügyminiszteri törvényjavaslat, ahhoz mel-lékelt miniszteri jelentéssel együtt, kinyomattatván, képviselő urak azt az országgyűlési irattárból elvitethetik. Debreczen, május 20. 1849.

Bojthor Endre, irattári igazgató.

1-3 Werfer József Debreczenben levő jól felszerelt Könyomdája, az ellene Tollassy kérelmére elrendelt váltói végrehajtás folytán, f. évi junius 12-én a hely színén reggeli órákban árvereltetni fog.

Sárvary Ferencz, végrehajtó.

1-1 Néhai Juhász Jánosné asszony halálával hátra hagyott javak árverelési idejűl jövő junius hónap 20-ik napja tüzetett ki: mi olly meghagyással tételik közönségsé, hogy a közvagyonot tethelő követeléseket az illetők a bent ir árverelési határidőig nálam mutassák be, az azon túl bemutatott órvényteleneknek tekintendők. Biharmegye Sámson helysége.

Hamar Mihály, osztoztató bírósági elnök.

1-3 Vaskereskedés eladás. Szatmármegye Nagy-Károly városában, ez előtt Huttflész Ferencz, most Tollassy Tamás vaskereskedése, melly számos óvek óta a legszilárdabban fenáll; szabad kézből házzal együtt vagy a nélkül eladó. Venni szándékozók értekezhetnek iránta személyesen és bérmentett levelek által, magában a veskereskedésben, vagy Debreczenben Tollasy T. özvegyénél.

3-3 Tudomásul. Annyi zavar, gyanúsítás, 's félreismerés további elkerülése tekintetéből, mellyeknek a név ugyanazonság miatt tévedésből már többször kitöve voltam, az illetők kedvéért felvilágosítom, miszerint

Szilágyi Sándor, — Erdélyből, — a Pesti Hírlap szerkesztője, 's a Figyelmező kérdéses dolgozó társa; továbbá, Szilágyi Sándor, a színész; 's végre alulirt Szilágyi Sándor, — N. Kunságról — mint pesti ügyvéd, testben és lélekben három egymástól különböző személyek. Azért kinek kinek a magát. Azoknak, kik polgári jellemem, 's helyzetem ismerik, nem volt szükségök felvilágosí-tásra, hogy a Pesti Hírlap felebb elnevezett szerkesztője, 's társra, hogy a Pesti Hírlap felebb elnevezett szerkesztője, 's a Figyelmező dolgozó társa nem én voltam, 's nem lehettem. Ez legyen félreismerőim 's a tévelygők kedvéért. Pesten april. 28. 1849. Szilágyi Sándor, N. Kunságról, ügyvéd, két sas u. Blühdorn ház.

1-1 FELSZÓLÍTÁS. Keresztési Sándor úr, ki a Madarász rendőrségétől, ennek szétoszlatisánál mintegy három héttel előbb, egyenesen a régi tőrőhadnagyknak nevezetett ki, mint magyar ember, ki előtt a becsületű emberek emlékére mindig szent volt, ez előtt mintegy harmadfél hónappal adott becsületzavának, f. e. junius 15-ig leendő béváltására általam felszólítatik; ellenkező esetben, az egész dolgot, melly becsületét érdeki, a közönség elébe terjesztetni el nem mulasztom.